

صورت وضعیت‌ها را افزایش می‌داد اما هم‌اکنون با الکترونیک شدن فعالیت‌ها، خطاهای انسانی به حداقل ممکن رسیده و محاسبات به‌دقت صورت می‌گیرد. آبسالان به‌چندین طرح هوشمند مشهد نظیر من‌میل، من‌کارت، سامانه ۱۳۷، سامانه رأی‌گیری الکترونیک در شورای شهر و سامانه پرداخت الکترونیک کرایه تاکسی اشاره می‌کند و می‌گوید: «فراهم کردن زیرساخت‌های الکترونیک در شهر مشهد سبب شده تا شهرداری طی سال‌های اخیر از مدیریت سنتی فاصله گرفته و به‌صورت سریع و شفاف عمل کند، همچنین این امر موجب شده تا در صورت بروز فساد در بدنه شهرداری مشهد کاهش یابد.»

عدم جامعیت در مدیریت شهری؛ مهم‌ترین چالش‌های هوشمندسازی شهرها

وی در رابطه با موانع و چالش‌های پیش رو در ارتباط با تحقق کامل شهر هوشمند، اظهار می‌کند: «اصل اولیه در بحث شهر هوشمند جامعیت آن است و در این بخش باید تمامی اجزاء شهر به‌صورت یکپارچه در کنار هم قرار گیرند، از سوی دیگر بحث مشارکت مردم هم در این حوزه دخیل است و در حال حاضر یکی از چالش‌های اصلی در بخش هوشمندسازی به‌عدم مدیریت و جامعیت در مدیریت شهری بازمی‌گردد.» شهرداری مشهد عنوان می‌کند: «در اغلب کشورهای دنیا شهرداری دولت محلی است و شهردار نقش کلیدی و بااهمیتی در شهر دارد اما در ایران خلاف این موضوع اتفاق می‌افتد و همین امر سبب شده تا شهرداری‌ها در ایران در ارتباط با طرح‌های مهم نظیر هوشمندسازی با عقب‌ماندگی روبرو باشند.» وی ادامه می‌دهد: «این موضوع در شهرهای سراسر کشور هنوز در حد تئوری و فرهنگ‌سازی مطرح است و برای عمیق‌تر شدن بر روی این حوزه باید زمینه پیشرفت و توسعه کلان‌شهرها و فراهم کردن آسایش شهروندان، کاهش هزینه‌ها و مدیریت منابع در مسیر درست را مورد توجه قرار داد.»

چالش‌های شهر هوشمند
چالش‌های این بخش از فراهم نبودن زیرساخت‌ها آغاز می‌شود و تا نبود یکپارچگی میان دستگاه‌ها ادامه می‌یابد ولی به‌همین‌جا ختم نمی‌شود زیرا هنوز که هنوز است، یک شهروند ایرانی از داشتن وایفای شهری محروم بوده و حتی بستر سازی لازم از سوی مسئولان ذی‌ربط به‌منظور افزایش سرعت اینترنت هم صورت نگرفته است، از سوی دیگر همه مردم ما با سیستم فناوری و اطلاعات آشنا نیستند و به همین خاطر قشر مسن جامعه از تکنولوژی و الکترونیک شدن امور ابراز رضایت نمی‌کنند، این در حالی است که ارتباط مستقیم و تأثیرگذاری میان هوشمندسازی شهرها و مشارکت مردم وجود دارد. ■

اجرای طرح هوشمندسازی دفترچه‌های بیمه در شیراز و تهران

طرح هوشمندسازی دفترچه‌های بیمه از دیگر طرح‌های هوشمندسازی بوده که هم‌اکنون در شیراز و تهران در حال اجراست و با اجرای این طرح دفترچه‌های بیمه کنونی به‌مرور زمان حذف و در مقابل هوشمند سازی این دفترچه‌ها از طریق کد ملی یا شماره بیمه اجرایی خواهد شد. در شهر تهران دوربین‌ها و مراکز آی‌تی راه‌اندازی شده و امروز امور اداری شهرداری تهران تقریباً به شکل IT و تحت وب انجام می‌شود، محمدباقر قالیباف، شهردار تهران پیش‌از این اعلام کرده بود که اکنون «برنامه‌ریزی‌های متعددی برای تبدیل تهران به یک شهر دانش‌پایه، هوشمند و جهانی صورت پذیرفته و فعالیت‌های فرهنگی شهرداری تهران بر موضوع هوشمندسازی معطوف شده و بر این اساس به‌زودی اینترنت این شهر در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی فعال می‌شود.» تجهیز شبکه معابر به امکانات کنترل هوشمند هم از دیگر اقدامات هوشمندانه در شهر تهران است.

امکان کاهش ۳۰ درصدی هزینه‌ها با هوشمندسازی مشهد

علی آبسالان، مدیرعامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد به‌خبرنگار ما می‌گوید: «نمی‌توانیم به‌طور دقیق اعلام کنیم که هوشمندسازی تا چه میزان هزینه‌های شهرداری را کاهش داده اما ما مدعی هستیم که می‌توان با اجرای هوشمندسازی هزینه‌ها را تا ۳۰ درصد در بخش‌های مختلف کاهش دهیم.» مدیرعامل سازمان فناوری اطلاعات و ارتباطات شهرداری مشهد معتقد است که سامانه پرداخت قبوض ۱۳۷ در مشهد توانسته تا از صرف هزینه‌های بالا برای چاپ اسکناس و ایجاد ترافیک گسترده در شهر برای پرداخت قبوض بکاهد و به انضباط مالی درآمدهای شهرداری کمک کند.

نظارت بر عملکرد پیمانکاران

وی در ارتباط با فرآیند نظارت بر عملکرد پیمانکاران به‌صورت الکترونیک، می‌گوید: «در گذشته فرایند نظارت بر فعالیت پیمانکاران به‌شکل دستی و در قالب فرم‌های کاغذی انجام می‌گرفت و همین امر زمینه بروز خطا در تنظیم

داده‌شده، سرویس پست الکترونیک بانام «من‌میل» که به‌شکل بومی طراحی و حریم شخصی افراد در آن حفظ می‌شود تنها بخشی از طرح‌ها و سامانه‌های هوشمند شهری است که در مشهد وجود دارد، سامانه پرداخت الکترونیک کرایه تاکسی، سامانه خرید دین و اقساط و سامانه وصول درآمد هم از دیگر طرح‌ها و سامانه‌های هوشمند این کلان‌شهر است.

اصفهان، سامانه هوشمند تاکسیرانی و سیستم هوشمند نظارت اتوبوس‌رانی

در سایر کلان‌شهرهای ایران هم هوشمندسازی در حوزه‌های متعدد شکل گرفته و به‌عنوان نمونه در شهر اصفهان پروژه سامانه هوشمند تاکسیرانی شهر اصفهان در حال اجراست، راه‌اندازی این سامانه هوشمند سبب می‌شود تا کرایه به‌صورت دقیق محاسبه و با استفاده از کارت الکترونیک حمل‌ونقل و کارت‌های بانکی عضو شتاب پرداخت شود. سیستم هوشمند مدیریت و نظارت بر ناوگان اتوبوس‌رانی از دیگر طرح‌های هوشمند در این شهر است که بر این اساس ردیابی و نظارت هوشمند ناوگان حمل‌ونقل امکان‌پذیر می‌شود.

پیاده‌سازی کارت هوشمند شهروندی در تبریز

پیاده‌سازی کارت هوشمند شهروندی از خدماتی است که توسط شهرداری تبریز به شهروندان این شهر ارائه می‌شود، به کمک این کارت هوشمند، شهروندان می‌توانند تمامی پرداخت‌های خرد شهری شامل هزینه استفاده از وسایل حمل‌ونقل عمومی، تاکسی، نانوائی، خرید بلیت سینما و خرید نیازهای روزانه را بدون پرداخت پول نقد و از طریق این کارت پرداخت کنند، این کارت‌ها دارای هویت شخصی افراد است به‌منظور رفاه عمومی شهروندان طراحی شده است.

